

#POZDRAJ BÓH ČASOPÍS EVANGELSKÍCH SERBOW

5. číslo

Budyšin, meja 1976

Létník 26

Hrono za meju:

We mérje ja was Bóh powołał

1. Kor. 7,15

Hdyž džensa wo mérje z Bohom přemyslimy, potom drje mamý so tež na to dopomnić, zo je so mér z Bohom přez čłowsku winu zničil. Hjzo na prénich stronach Biblie wo tym čitamy, jak je so přez čłowsku njeposlušnosć mér z Bohom skazyl a do njeméra přiwobročil. Móžemy to píruronovać ze zběžkom přeciwo statej. W nějakim kraju su so přeciwo statej zběhnyli. Nětko je z měrom nimo. Tak podobnje je to tež z nami a z Bohom. My nochcemy (kaž Hadam a Jéwa) Boha jako toho připóznač, kiž ma nam něsto prajíci a kotremuž mamý posluchač. Sécw toho je njemér z Bohom.

Bóh pak so z tym njespokojí. Wón naš zběžk surowje njepotloči, ale posla swojego syna Jézom Chrysta, kiž ma nam mér připowědać. Eph. 2,17 rěka wo Chrystusu: „Je přišol mér připowědać přez ewangelion.“ To je to njeslyšane nowe: Bóh nam mér připowěda, město zo by nas chłostal. Jézus Chrystus je to nam prajil.

Ale Jézus njeje jenož mér z Bohom připowědał, ale wón sam je tutón mér. „Wón je naš mér“ (Eph. 2,14). Jézus přinjese mér z tym, zo za nas rebelow chłostanje na so wza. Jézusowa smjerć na křízu je wumréče za naš hréch. Nětko mamý mér z Bohom. Rom. 5,1 praji Pawoł, zo „mamý pokój z Bohom přez našeho Knjeza Jézom Chrystu“. Wšitko, štož je so mjez Bohom a mjez nami stało, je Jézus wotewzał.

Tutón dar pak je za nas zdobom nadawek. Jeli mamý my z Bohom mér, potom mamý my tež za tym stać „štož k měrej služi“ (Rom. 14,19). Abo prajimy to hinak: „znutřkowny“ mér, to rěka, mér z Bohom ma so wuskutkować w „zwonkownym“ mérje, to rěka w mérje z druhami čłowjekami. Mér so nima jenož na Boha počahować, ale tež na čłowjeka. Bóh sam nas na čłowjeka pokaza.

Naš tekst myslí při tym najprjedy na mandželstwo a swójbu. Runje tu je, kaž sami z wjele příkladow wěmy,

grawočiwy „njemér“ móžny. Ale runje tu we wuskej zhromadnosći mandželstwa a swójby ma so mér, kiž z Bohom mamý, najprjedy wuskutkować.

Wyše toho pak tež wo mér na zemi dže. Naš njebohi biskop dr. Noth je jónu prajil: „Čłowjekojo maja prawje, kiž praja, zo njeje jenož mér wutroby měnjeny, ale tež mér w swěće.“ A wón pokročuje: „Prošu slyšeć pak tež, zo ma mér w swěće něsto z Božim měrom činić, a zo čłowjekojo, kiž nimaja Boži mér we wutrobje, jara ćežko we swěće k měrej wjedu.“

Tak: Mér z Bohom měć a so wo mér na tutym městnje pröcować, hdźež je Bóh nas stajil, to sluša hromadze, přetož:

We mérje je was Bóh powołał.

Albert-Hrodžiščanski

Knježe, sym to ja, kiž tebje přeradži?
Dzél z woltarneho reliefs w Njeswačidle

Leontyna Mašinová **Njesmjertny pućowar**

Do serbštiny přeložil Dalibor Rón-Rownjanski **Na stražnickim hrodže** (17. stav)

Bratrská wosada w Stražnicy bě bōle rozležana hać we Wuherškim Brodze. Cyła črjoda tvarjenjow wobkruše štyrirožkaty dwór. Šula ze šešć rjadownjemi bě zwiazana z modernernu a steješe na stronje k rēce Morawje. Nahladna křížna chôdbava běše wokoło předdwora. Za wosadnym domom mějachu Bratřa hišće swój špital a bratrowski dom w su-sodstwie wobsedenstwa Mateja Duba. W chwilach, hdyž šulerjo do šule chodžachu, bě wjèle žiwjenja na předdworje a tež w křížnej chôdbje, ale přewulkia njesmědžeše hara bratrskje mědžiny być. Léta přescéhowanja běchu wuskutkowaće, zo bě mědžina hišće w dalších lětdejsatkach žiwa w cěsnosci, dokelž so w zjawnosti čuješe wobkedać, kotrež chycu Bratram porokować, jeliko bychu sej jich šulerjo něsto njechwalobne dowolili. Jank Komenský běše so hižom w Niwnicy na to zwu-

čil, hdźež bratr wučer Janašk hižom małkim pjeracham na wutrobu kładźeše, zo njebychu sčinili žanohu po-horská, zo bychu so přikładnje zadarželi.

Bratr Kozyski, hižom starc, dowoli džecom w rjadowni wjace hać wonka. Wón wědzeše, zo je młodžina młoda, a zandželi woći, hdyž we lawkach njemérasta. Hakle jako wučić započa, dyrbješe dospołny mér měć. Potom ani muknjenička njećerpješe. Hólčata tohodla swoje wěcy mjez sobu wučinjachu předy, hać wučer abo jeho pomocnik so pokaza. Harowanje mjez hólcami běše wšelakore – přečelske a njepřečelske, kaž je to podobnje z wjedrom. Hdyž hladshe do woknow nalětnje slonco, běše žedzenje po swobodze sylniše a mjez šulerjemi nastala wjace zwadow hać w zymskich dnjach.

Maly róžk lěta 1605. Nalěčo so njebe hišće započalo, ale jeho přenje znamjenja tu hižom běchu. Sněh

z chwatkom čekaše před slóncom. Přednalětni powětr wopojowaše słabich ludži kaž wino. Na wuspěchach w šuli bě poznac, zo bě nimo z napinacym wuknenjom. Hižom młody pomocnik wědzeše: Štož šulerjow njenawući nazymu a zymje, to nje-nachwata nalěto ani w lécu.

„Cakaj! Dóstanieš „kapitl“, dokelž sy sej zešiwick z tintu pola!“, – naswari Natuš Hulinski maleho Drabika. Ton wšak běše w rjadowni znaty ze swojim šmoranjom, wón pak so spyla wurēčeć, zo je sotra do nje-ho storkała. Nichto jemu to nje-wérješe.

„Ja pak možu cyły 23. psalm la-ćonsce!“ so Drabik bjezdžak hordžeše před Natušom.

„Ja jón tež nawuknu“, – rjekny Natuš.

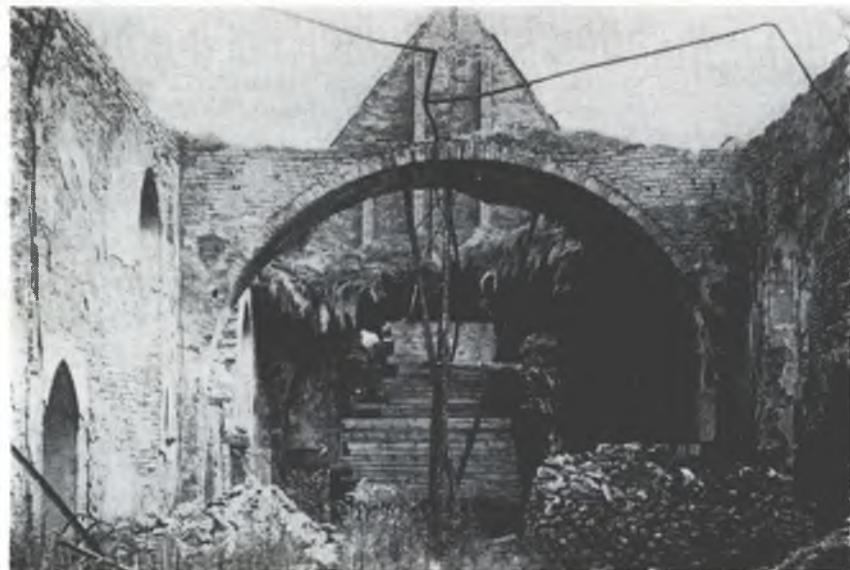
„Ja so nadžijach, zo budže so w Stražnice wjace laćonsčiny wučić“, přeradži so skromny Jank Komenski. „Njeby snano chęć do Jewančic?“

Tam su profesorojo — a kajcy!"

"Wězo bych chycl", wotmołwi hólč, byrnjež bě jemu tale myslíčka runje hakle do hłójčki přišla.

"To by dyrbjal hinak wotmołwy dawać, zo by rjadownu přeskocil". ménješe Petr Nušic. Na to Jank nje-wotmołwi. Byrnjež měješe najlepši pomjatk, so tola w rjadowni njew-znamjenješe, jenož tohodla zo njebu pokazał, što wšo wě.

"Laćonse — čehodla laćonśinu wuknyć? Prjedy tule hólcy Jednoty tež njewukna njewuknjechu. Tak po-wědaše nam dźěl."

Jako tajku ruinu nadeńdzechu Boži dom, hdyž so Njeswačenjo po wójnje dom wróćichu

"Čehodla nic?" znapřečiwi Jank. "Dokelž nocheychu so po cyrkvi zložić. W cyrkvi knježeše jenož laćonska rěč, a druhe rěče njemějachu zańč. Z toho ničo dobreho njewuń-dźe."

"Widziš — sam takle rěciš — a chceš laćonski wuknyć."

"Nětkele je to něsto druhe. Džensa trjebamy laćinu w Jednoće, dokelž so nam směja, zo su naši duchowni jenož tkalcy a šewcy."

"Njesmeli so smjeć. Tež swjaty Pawoł běše z tkalcom", ménješe Natuš.

"Běše wšak — štož so druhim njeporuke, to so nam porokuje. Přečiwo nam so z laćonskimi pismami wojuje, a my so bjez laćonśinu njedowobaramy."

"Ty drje chceš laćonske knihi pi-sać?" woprasa so posmewajo Mi-kawš.

"Čehodla nic? Chycl wšak bych."

Hólcy běchu překwapjeni, kak Jank z Broda rěčeše. Tajkeho jeho hiše njeznachau. Wón sydaše hłuboko zmysleny. Sobošulerjo wšak njemějachu hiše tak wótre wočko, zo bychu swojego noweho přečela přeco prawje zrozumili, hdyž běstej jeho woči połne zrudoby abo hdyž so zabły-šiſtej z čilosu a wótromyslnosu. Jelizo budžechu Stražniſke mačerje přistup do šule měle, budžechu to prjedy přewidžala. Wone mjenujcy swoje mjenje dźěci přepodawachu šulerjam, zo bychu na rje kedžbowali, hdyž doma nikoho za to njemějachu — wosebje w nalęću, hdyž so wonka dźělo započa. Wot toho, hdyž Jank do Stražniſkeje šule přińdže, mějachu cile molčcy w nim swojego

přečela. Něhdy wšak bě so sam že-dzil za młodšim bratřikom abo sotřičku. Wón lubowaše małe dźěci. Won je zakitowaše přečiwo wjetšim, sa-dźeše je pódla sebje, a často běchu runje tući pjerachovo wina, hdyž Jank tak mało ruku zběhaše, zo by wotmołwjał. Bjez dživa, zo jeho naj-młodší Stražničenjo lubowachu. so k njemu wuznawachu na hasy, na njeho zdaloka wołachu čakajo na je-ho pomajkanje abo na někakje slowčko.

Tón samsny džeń, hdyž so před wuwočowanjom rozmołwjachu wo

Hólcy počachu jedyn na druheho wudžerać z bojaznymi wočemi. Mjez nimi je paduch. Nōž je w něčejej kapsy — ale w čejej? Rjadownya wo-čichaše, a hdyž so wučer wróci, džiwaše so, kak je džensa poslušna. Wše čakachu bjez dycha, zo nje-wjedro wudyri. Stary so hnydom nje-dohlada, zo tam nož njeleži na bli-dzé, ale zo su pjera rozbroyene. Pře-słyšowanje so započa, a to běše cím suroviše, dokelž so bórze wukopa, zo bě so wučerowy nož zhubil, kotryž bě dostał před něhdze dwaceći lěta-mi jako dopomjenku na njebu bratra Pawoła Sperata. Nětko bě preč!

"Wšitecy won z ławkow!" Sulerjo stupichu před wučerja. Wšitecy bě-chu splošeni.

"Zaki wobročić!"

Hólcy zwolniwie posluchachu. Tuž wupadny něsto: pytany nožik! Ze za-ka Janka Komenskeho! Hólč zblédny kaž płat, ale hnydom wuprasny:

"Što je mi nož podsunyl?" Chorjaty wučer ani njepikny. W rjadowny by slyšeć móhl muchu zynčeć.

"Što je mi to načinił?" wospjeto-waše Jank wšon zadwelowany.

"Što by to činił? Ty sam sy nož pokradnyl a nětk to na nas suwaś." W rjadowny bě přihlosowace bôrbot-anje slyšeć, štož bratra Kozyskeho přeswědči, zo je Jank wina. Jankej wuši paleštej. Wón bě zblédnyl a hladaše wučerzej mjezwoči mjelco prošo wo dobroćive zakitowanje, ale kak to, hdyž wšo přečiwo njemu rě-cí? Starc wza čicho nož do ruki. Tuž so cunje přikradny mały Pawličk Zacharie wutkyru ručku praji:

"Daj!"

"Budź změrom!" pohrozy jemu bratr. Při tym zabłyskny Jankej mysl.

"Pawličko", Jank sej jeho přičah-ny, "sy mi ty nož do zaka tykný?"

"Dam ci jón zaso." Při tym wupi-naše porséki za nožom. Kozyski pu-šci ruku, a hólčik jemu wza nožik podawajo jón Jankej — tón samsny nož, kotryž bě prjedy wupadnyl.

Jank Komenský pření raz w swo-jim žiwjenju z radoscu zapłakny a zdobom z boloscu, zo móžachu jeho sobušulerjo takle na njeho tukac.

"Ja wšak sym prajił, zo Jank ničo njebjjerje", wobkrući Mikławš Dra-bik.

"Ničo njejsy wo tym prajił", jeho wučer stuži. Hólčata mjelco ze schi-lenymi hlowami so do ławkow wró-cachu.

"Widziš, Janko, skoro bychmy će sčahnyli do španiskeje inkwizicie", zažortowa stary wučer. Z wutroby padny jemu kamjeň, skoro tak kaž Jankej, kotryž bě bjez winy do taj-keje nuzy přišoł. Stary Kozyski hrabny sej do hustych, siedzivých włosów, skrótką pomysli, wza nož a stupi k Jankej, kiž hiżom sedžeše na kromje ławki a bě Pawlička pódla sebje sadził.

"Jano Komenský", rjeknje swje-dzense. "wzmi sej wote mnje tónle nož na dopomjenje. Mam jón po bratu Speraće. Kupju sej druhu."

"Ale — wam — " komdžeše so Jank, "wam budże so po nim styskać."

"Né wšak, njebudze. Wzmi sej jón a spominaj na bratra Sperata, byrnjež jeho njejsy znal. Won bě dobry člowjek."

laćonśinje, načini jedyn tajki mały pachołk Jankej bjez wotpohlada čež-ku chwilu. Po přenimaj hodzinomaj nasta wjesola wojna. Dźěci třelachu ze zbytkami kosačow — husacych pjerow, kotrež ležachu na blidze a słusachu bratrej Kozyskemu. Stary wučer džeržeše wjele do so, kak de-rje može pjera přirézować. Za to wšak měješe nožik — wotry kaž bri-tej. Přestawka so džensa prjedy za-poča a traješe dlěje, dokelž bratrow-scy wučerjo wopyt witachu. Přerow-ski biskop Lanowski bě přijél do swojego ródnego města hromadze z knjezom ze Žeroćina. Možno by by-ko, zo přińdže tež do rjadowny po-hladać. Hólcy njesmědžachu haro-wać, ale runje te male běchu naj-wjeselsje njewědzo wšak prawje, wo-čo dže. Wone přihladowachu wulkim, wjerčachu so z nimi, płakachu a juskachu tež zaso. Pawliček Zacha-ruw drje bě widział, zo hólcy pjeru z blida bjerjechu. Při wšem njeměrje wšak njebež nichot pytnyl, zo bě so mała ručka načahnyła za nožikom, kotrež so dótkný sebi žadym šuler zwěřil njeby. Ani to z tymi pjerami njebež w porjadku. Natuš da je zaso zezběrać a wróćo položić.

"Hólcy, bratr Kozyski je tu nož měl", naspomni Načij Kotłarie, "hdže sće jón položili?"

"Što móhl so noža přimać? — Nichtó!"

"Ale tu njeje."

"Tuž, hólcy, pytajće!" kazaše Mi-kławš Drabik. Hnydom so do toho dachu. Na kolenomaj klečo wšo pře-pytowachu, ale nož — kaž by so pře-padnył.

Pěseň při rowje Jana Grofy z Chasowa

Koho džensa k rowu wjezu,
k wěčnom wotpočinnej njesu
na kérchow do štomow scína,
role Božej chlódnoh klinia?

Bohače joh přewodža
žarowaca wosada.

Rólnik bě wón z célem, dušu,
z rólniskej wón pilnej ruku
pluh do zemje ryješe,
dobré symjo syješe.

Bóh je prócu žohnował,
stotore jom plody dal.

Spi tu nětko w Božej roli,
zemja je cí domizna.

Hdyž tež nas twój wotchad boli,
příklad twój nas posylna.

Grat, něk tibi z rukow wzaty,
budź nam živym nadawk swjata.

Marja Kubášec

Bóh Knjez je našu znatu serbsku spisovatelku Marju Kubášec z Chasowa 13. apryla 1976 wotwota. Jeje píjero je naše serbske pismowstwo z wjele dobrymi knihami wobohačilo.

Wona je serbsku rěč a serbski lud ze swojej cytel horliwej wutrobu lubowała, a my mějachmy ju lubo.

Njeh wotpočuje w mérje!

„Budu spominać – wosebje na was, wótce!“ šeptyn Jank, a znowa so jemu sylzy ronjachu.

„A nětko do džéla, hólcy. Wočiné sej psalmy“, namalowi Kozyski šulerjow.

„Móžno, zo wopyt dóstanjemy.“

Prjedy hač bě sej Kozyski nadžał. so durje wotewréchu. Rad by chcił, zo by z mjelčenjom wšo so minylo. ale hólcy běchu hiše přejara rozbudzeni. Tuž dyrbješe so Přerowskemu biskopej rjec, što bě so stało.

Woči wopytowarja běstej ze spodbanjom na Jankowe wobličio złozenej, při tym dohlada so tež molčekho winikarja a z posměwkem rjekny:

„To hiše chwilu traje, doniž tajkele džéčatko rozumi, zo njesmē cuze wěcyc rozdawać. Ty maš zawěscé Janka rad, něwérno, Pawlicko?“

Hólč město wotmoły Janka wobjima a so k njemu tuleše.

„To je luboso hólčatko. Měj jeho rady“, směwkowaše so Łanowski a potom rjekny:

„To wšak je wosebita wěcka, Jano. Wčera so rozmolwjach z bratom Janaškom. Won mje prošeše, zo bych so za tobou prašał. Rady na tebe spomina.“

Jankowej wóćce běstej so cyle wujasnilo. Wo biskopje Łanowskim slyšeše hdys a hdys wot Naholec a wědžeše, kak su Stražniscy Bratřa hordži, zo woblubowaný Přerowski biskop wuńdže z jich srjedžizny.

„Knjez wučer cí džensa dowol da. Zwoblikaj so doma njedželsku drastu a potom přińdž na hród. Ja chcu tebe knjezej Korli ze Žeročina přestajic.“

Jankowi sobušlerjo so spodžiwaču. Tónsamy hólč, runje hakle tak potulený, pónádže něk z bratom biskopom na hród a budže tam takimu wysokemu knjezej přestajeny. Łanowski pytny spodžiwanje w rjadowni a přispomni:

„Knjez ze Žeročina ma zajim za pilnych hólcow. wosebje za syroty.“

Doma Jank ničo njepowědaše, što bě so stało. Za to wšak ani časa njebe. Jenož skrótka wusypny, zo je přeprošen na hród, a so woblékaše swjedzensku drastu.

„Wzmi sej tola tu nowu čapku“, ménješe četa. Nad přeprošenjom wijsje z hlówu. Woł młodoscě sem bě połna njedowery přeciwo „wulkim“. W tym ju posylni doholétna zwada jejeneho bratra Stanika ze Swětlowskim knjejstwom. Tež Nohal druhy ménješe, zo bohaty ženje dosć nima, chibazo zežerje chudych. Wobaj pak činještaj jeničke wuwzaće: wažestaj sej knjejsku swjobju Žeročinec. Jedyn z nich, Bjedrich ze Žeročina, hakle sydomnačetny, běše wobsedzer Stražniskego hrodu a kublow. Chorowaty młodženc wotjédze před dwémaj létomaj ze swojim „preceptorom“ (wučerjom) do wukraja. Nětko přichadžača wot njeho listy z Basela. Tež wón bě syrota kaž Jank, ale z tym rozdželom, zo měješe přirodnou mać, knjeni Hilžbjetu z Cholma a Košumberka. Pola njeje běše žiwa Bjedrichowa sotra Weronika. Hromadže bydleštej w Židłochecach. Stražnica wosta wopušcena. Tohodla knjez Korla starší ze Žeročina, zastupnik wobeju syrotow, sem z Přerowa často přijězdžowaše, zo by za prawom hladla.

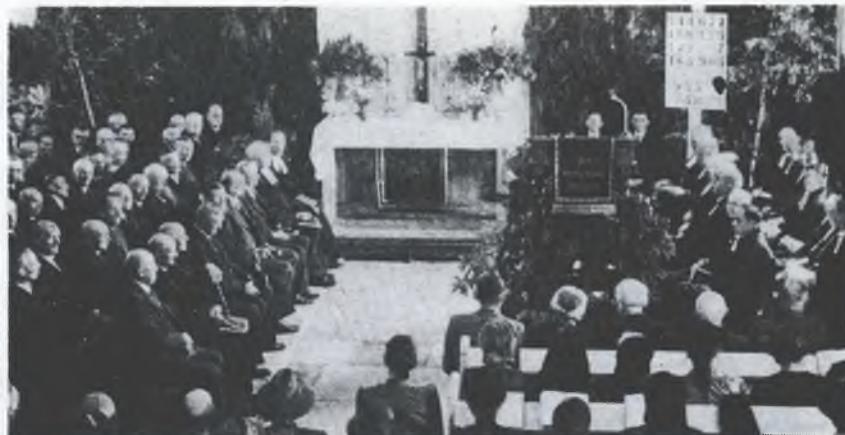
Hrodowske zarjadnistwo jeho tak rady widžeše kaž čelegz. Wše dóstawachu dobrý přepitk wot sčedreho

jazliweho hólca wšak wopyt na hrodźe lute wjesele njebudže, ale wšak tež nješkodži, hdyž knjez něsto bliže wo nim zhoni. Bratr biskop ma cyle wěsće swoje samsne myslę z nim. Kak je jeno w Janku zasłyšał?

Ma Jank chwatać, zo njebi bratr biskop na njeho trjebal čakać, abo radšo so komdžić, zo njebi přezahne na hród přińdž? Čehodla drje chceća jeho knjezej přestajic? Čim wjace so bližeše, cím bôle wahaše. Nikoho tam njewidžeše. Wón bě slyšał, kelko drohotnych meblow je w stwach, kelko wukrajnych přestrén-cow a dalšich překrasnych wécow, kaž hewak njidže njewidžiš. Poweda so, zo hrodowske stwy z rjanym wojenjom wukurja, hdyž tam hosci wočakuja. Wšitko to Jank njebi hiše widžał a nazhonil. Tuž bě wépny, što wšo na njeho čaka.

Wrota do hrodu běchu hižom wotewrjene. Stražník při wrotach jeho njetrjebawši njewuprašowaše. Wón drje hižom wo hólcu wědžeše. Pokaza jemu puć a njestaraše so dale wo njeho. Jank přeńdže předdwór. Na-lewo steješe wěża bjez třechi. Wokna w njej běchu kaž w druhich twa-rjenjach. Tomu so Jank džiwaše. Wón znaješe z Broda jenož wěže z małymi woknješkami, z kotrychž so za čas wojowanja třeše.

„Janko! To je Jank Komenský!“ zawała džěčacy hlos. Janiček z Ku-nic, wo kotrymž bě Jank njedawno

Njedželu Exaudi 1949 swjećachmy Serbski cyrkwienski džen w znowanatwarjenej, ale hiše nic dotwarjenej cyrkwi. Tehdom zapokaza biskop D. Hahn Serbskeho superintendenta Mjerwu do jeho zastojnista. Wobaj staj něk hižom dawno na Božej prawdze a wjele z tych, kotřiž so z nami na tamnym swjedženskim dnju wjeselachu

knjeza. Woprawdžitu hrozu mějachdu drje z wopytom Přerowskemu Žeročina kucharki, dokelž wědžachu, zo je zuweny najlepšu kuchinu. Jeho chorý žołdk přesčehowaše wšitkých kucharjow a kucharki na hrodach. hdžež běše z hošcom. Nošachu na blido wše móžne jědze tak dobré, kaž jenož zamóžachu, ale zředka hdžež dóstachu chwalbu abo hinašeje powěsće, zo je knjez do wšeho jenož dypal.

„Ceta, najradšo bych do hrodu nješoł“, zdychny Jank, hdyž jemu Nohalowa kornar hotowaše, zo by prawje džeržał.

„Čehodla nic, blázničko?“

„Kak mam knjeza postrowić?“

„To je wšojetne. Z dobrým postrowom njezraniš.“

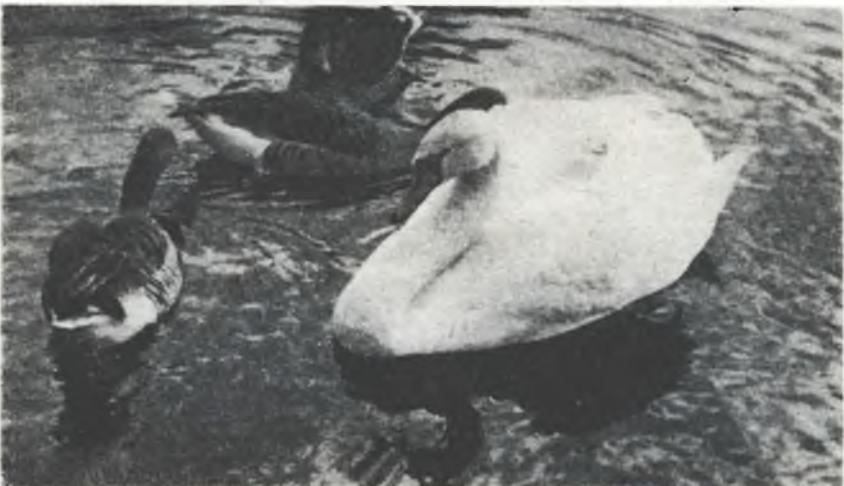
Při wotchadze Nohalowa hiše z posměwem bratrowca pohoni. Za bo-

doma powědał, džěše přez chôdbu a bě pónaž mlodeho wopytarja, kiž so tam rozmołwješe z hrodowskim słužownikam. Zetkanje wobeju hólcow přesčeli. Jankej so hród nadobo zda byc přečelnisi. Janiček so zawjeseli, zo so jemu něk njebudže wjace wo-studiž. Poprawom njejedžeše z namom rad na woppty, chiba tam hdžež su džeci. A Stražniski hród běše kaž mortwy.

„Kak to? Wój so znajetaj?“ spodžiwa so biskop Łanowski, hdyž hólcaj hromadže do jědžernje zastupištaj.

„No, krajanaj. kak njebyštaj so znałoj?“ wusmjia so knjez Arkleb z Kunic. „Ale zwotkel tu přińdžeš, Janko? Myslach sej, zo sy pola Strumjenskich.“

Jank wšo rozpověda, a na to sčehowaše jedne druhe. Wón bu knjezej

Poj, wutroba, a wjesel so na darach Boha swojego we lubym, lětnim času!

To budže heslo lětušeho Cyrkwinskeho dnja 19. a 20. 6. w Njeswačidle.

ze Žeroćina předstajeny, kiž runje zastupi, a bu na wobjed přeprošeny. Wšo bě hinak, hač bě sej to Jank do toho předstajił, jednorišo a švarnišo. Knjez Korla starši ze Žeroci- na, štyrcečilétny, nic wulkeje postawy, ze schilenym chribjetom, won- hladaše starši hač mužojo jeho sta- roby, snano dokelž bě jeho wobličo tak wuske, tak zamyslene a žołte. Jeho jasnej, žiwej woči běstej kruče ale přečelnje na hólca zloženej. Knjez měješe wšelke präšenja na studenči- ka: hdy wosyroti, kak doňho tu hi- žom přebywa, kak so jemu lubi, štō staj jeho zastupnikaj, hač rady wuk- nje.

Tole přeslyšowanje zdaše so Janicek dlěše hač Jankej. Wón chcyše swojego towarša za sebej měć. Wjele chcyše jemu powědać, a Jank chcyše vjele slyšeć z Broda, wosebje wo Domšu Witkec a druhich přečelach. A potom so zabawještaj na swoje wašnje. Celedž dosta přikaz, zo by- chu hólcomaj přihotowali blidko w přitwarku. Jank bjez koždeje hańbi-

ćiwosće ze swojim młodšim towarz- ſom bjesadowaše, a při tym tež jědž slodzeše. Při wšem wšak wón tak wésče njewědžeše so za blidom za- džeržeć kaž jeho młodši towarš. Je- mu so lubješe, ale tak prawje swo- bodny so nječeješe. Při jědži a bje- sadowanju bludzeštej so jemu woči po scénach z kožanymi tapetami a wšelkimi ornamentami. Najbole jeho zajimowaše slěborny paw z rozče- njenej wopušu. Jank drie so z hól- com rozmołwješe, ale při tym mě- ješe woči na wšo druhe zloženej. Jank wobkedžbowaše, ale tež jeho wobkedžbowachu. Wosebje biskop Łanowski, kotryž přečiwo woknu se- džeše, hlađaše stajnje za nim.

Kóždy knjez by z tajkim synkom spokojom być mohl“, pomysli sej, „Janiček z Kunic je wšak pěkny hólčec, hdyž pak bych dyrbjal mjez nimaj sej jednoho wubrać; ja bych so rozsudžil za syrotku z Broda.“

Přichodnje dale.

W Ochronowje twarja dom za chore džeci, kotryž budže rěkać „Amos Co- menius“. To je tón Jan Amos Komen- ský, wo kotrymž je naš roman napi- sany – posledni biskop Bratrské Jednoty, wulce zaslužbny pedagog a wučenc

Zajimawa křinja w Njeswačidle z hoberškeho dubového zdónka wudy- pan a ze železnymi bantami wob- data

Ž wosadow

Budyšin – Michańska wosada: Prě- ni dñeň swjatkow, 6. 6. 1976, budže po dołhich lětach wobnowjenja zaso pře- nja Boža služba w Michańskej cyrkwi. Budyski a Serbski superintendent bu- džetaj přitomnaj. Tuž tež wšich lu- bych z wokolnych wosadow na swój wažny a radostny swjedzeń přeprošu- jemy.

Poršicy: Cyrkwinska rozprawa na lěto 1974: 7 křčenjow, 8 konfirman- dow, 4 wěrowanja, 28 pohrjebow z předowanjom w Božim domje, 1 479 spowědných. Rozprawa na lěto 1975: 8 křčenjow, 14 konfirmandow a k to- mu 2 dorosčenaj, 3 wěrowanja, 14 pohrjebow z předowanjom w Božim domje, 1 360 spowědných.

Wunošk kolektow a dary, kotrež so wosadnemu fararjej přepodachu:

1 825,18 hr krajnocyrkwinske kolek- ty, 960.– hr za hłodných na zemi (Brot für die Welt), 300.– hr dar pa- čerskich džeci za Gustav-Adolfske- towarstwo, 495,86 hr za Lipsčanske misionstwo, 239,50 hr kolekty na swě- towym dniu modlitwy žonow, 4 566,66 hr kolekty a dary za Poršičanskou wosadu. W Poršičanskej wosadze mamy 75 čitarjow „Pomhaj Boh“.

farar Johannes Poetzsch

Budyšink: Cyrkwinska rozprawa na lěto 1974: 2 křčení, 7 konfirman- dow, 1 wěrowanie (někotři wosadni dachu so w druhich cyrkwjach zwě- rować), 484 spowědných (wo ertrnych spowědanjach njehodži so dla spo- wědneje mjelčiwoścē duchownego rozprawjeć), 9 pohrjebow z pře- dowanjom w Božim domje.

Rozprawa na lěto 1975: 3 křčenja, 7 konfirmandow, 1 wěrowanie, 6 po- hrjebow z předowanjom w Božim domje, 470 spowědných, štož wšak bohužel njeréka, zo bychu so 470 wo- sadnych na našich spowědzach wob- džili. 1 561,57 hr kolekty za Budy- šinskou wosadu, 1 321,95 hr krajno- cyrkwinske kolekty a druhe dary.

Wo dr. theol. et phil. Korli Janu Rězbarku, kotrehož popjeł je so 13. 3. 1976 w Budyšinku pôdla rowa jeho nana pochował, je so w „Pomhaj Boh“ w februarskim čisle 1976 hižom pisało.

farar Johannes Poetzsch-Poršiski

Nowy ew.-luth. biskop w Rumunskej

Po smjerći biskopa Juraja Ar- gaya a je sej Synodalno-presbyterian- na ew.-luth. cyrkjej w Rumunskej so- cialistiskej republike 15. 6. 1975 no- weho biskopa Pála Szedressyho wuzwoliła. Wón bě w po- sledních pjeć lětach hižom zastupjer stareho biskopa. Biskop Pál Sz- dressy narodzi so 20. 3. 1924 w Der- nje a je w Sopronje studował. Na to bě za fararja w madžarskich ewangelskich wosadach w Rumun- skej, naposledk w Bukaresće.

Synodalno-presbyterianalna ew.-luth. cyrkjej w Rumunskej ma 33 000 sta- wów. Z nich je 6 000 słowakskeho a 27 000 madžarskeho pochada. Tak je biskop Szedressy biskop tež Słowakow w Rumunskej, kotryž hłownje bydlia w Nadlaku a wokoline. My přejemy sotrowskej cyrkwi a jejé nowemu biskopej Bože žohnowanje, pokój a miłość.

Rudolf Košťial,
Posol spod Tatier

Pomhaj Boh, časopis ewangeliskich Ser- bow. – Wuchadź jónkrót za měsac z li- cencu čo. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministrské rady NDR. – Rje- duje Konwent serbskich ewangeliskich du- chownych. – Hłowny zamolwity redaktor: superintendent Gerhard Wirth-Njeswa- čílski. – Ludowe nakładnistwo Domowina, Budyšin. – Ciść: Nowa Doba, Ciścér- nja Domowiny (III-4-9-9-19)